

גמ"ר 5135/07/21 - מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז הדרום המתמחה ליטל גרינברג נגד אטקלטה טקלו ע"י

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

גמ"ר 5135-07-21 מדינת ישראל נ' טקלו
אלון אופיר, שופט בכיר

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז הדרום המתמחה ליטל
גרינברג ועו"ד ודים סיגל

המאשימה

אטקלטה טקלו ע"י ב"כ עו"ד ינון היימן

נגד
הנאשם

גזר-דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון עם המדינה, בביצוע עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית בניגוד לסעיף 64 בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961.

בהתאם לעובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם, גרם הנאשם לתאונה ביום 13.9.19 בסמוך לשעה

06:45 עת נהג משאית שגררה מיכל להובלת חומרים מסוכנים, בכביש 25.

הנאשם הגיע לקילומטר 128 בכביש זה, בו נתיב אחד לכל כיוון וכאשר הנתיבים מופרדים בקו מקוקו.

הנאשם סטה מנתיב נסיעתו לנתיב הנגדי בצורה אלכסונית ובהדרגתיות לכיוון השול הימני של הנתיב הנגדי.

באותו הזמן, בנתיב הנגדי לכיוון נסיעת הנאשם, נהג משאית אחרת מר לב נודלמן ז"ל (יליד 1956) אשר הבחין במשאית הנאשם סוטה מנתיבה לתוך נתיב נסיעתו, וכתוצאה מכך ניסה להסיט את משאיתו ימינה לשול הדרך כדי למנוע התנגשות חזיתית.

התנגשות קשה בין שתי המשאיות התרחשה כתוצאה מסטיית הנאשם מנתיב נסיעתו וזאת בשול הימני של הנתיב הנגדי. כתוצאה מהתנגשות זו נחבל מר לב נודלמן ז"ל חבלות קשות בכל גופו, ולאחר שפונה לבית החולים הלך לעולמו ביום שלמחרת התאונה כתוצאה ישירה מפגיעותיו.

גם הנאשם עצמו נחבל חבלות גוף קשות מאד כתוצאה מהתאונה.

הנאשם אושפז 5 ימים בטיפול נמרץ, לאחר שגפיו התחתונות רוסקו בתאונה.

עמוד 1

הנאשם עבר קטיעה של רגלו השמאלית מעל לברך ורגלו הימנית רוסקה ועברה שיקום ארוך במהלך אשפוז שנמשך כחמישה חודשים (הנאשם הפך נכה בכיסא גלגלים כתוצאה ישירה מהתאונה).

במסגרת הסדר הטיעון שהוגש לבית המשפט בכתב, הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, נשלח בהסכמה לקבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים, ובהתאם להסדר שבין הצדדים, הגבילה עצמה המדינה לתקרת מאסר של 12 חודשים אותם תבקש לגזור על הנאשם לצד מאסר מותנה, פסילה של רישיון הנהיגה ופיצוי לאלמנת המנוח, ואילו ההגנה תהיה חופשית לטעון לכל ענישה נמוכה אחרת מענישה זו.

הנאשם אישר את ההסדר לעיל בקולו, ואישר כי הוא מודע לכך שבית המשפט אינו כבול בהסדר הטיעון.

לאחר שהתקבל תסקיר של שירות המבחן למבוגרים, טענו הצדדים לעונש בפני.

טיעוני המדינה לעונש בתמצית -

במסגרת שלב הראיות לעונש, העידו בפני שתי בנותיו של המנוח, ולדברים המרגשים שהשמיעו בפני באצילות נפש, אתייחס בהמשך גזר הדין.

בנוסף, הגישה המדינה את עברו התעבורתי של הנאשם (אין לנאשם עבר פלילי מכל סוג), ובחרה להגיש את טיעוניה לעונש בכתב.

בתמצית רבה, שכן טיעוני המדינה לעונש מפורטים מאד, מדברים בעד עצמם, מנומקים היטב ונתמכים בפסיקה רלוונטית, אציין כי עמדת המדינה ביחס למקרה זה תומכת בענישה הכוללת מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה לתקופה שלא תפחת מ- 12 חודשים (לצד רכיבי ענישה נוספים שפורטו).

אף שאין חולק כי הצדדים הציגו הסדר טיעון בו הגבילה המדינה עצמה ל"תקרה" של 12 חודשי מאסר, מבקשת המדינה בטיעוניה כי בית המשפט יגדיר בפרשה זו מתחם ענישה שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר שכן רף הרשלנות לשיטתה גבוה, ולאור הנסיבות האישיות החריגות של הנאשם ופציעתו הקשה לצד לקיחת האחריות המלאה שלו, התבקשתי לאשר את הסכמת המדינה לחלקו הנמוך של המתחם - 12 חודשי מאסר בפועל לצד פסילה, ענישה צופת פני עתיד ופיצוי לאלמנת המנוח (המדינה הבהירה בטיעוניה בכתב כי היא תקבל בהבנה בנסיבות פיצוי מתון).

את עמדתה לעונש תמכה המדינה בפסיקה ענפה בין היתר של בית המשפט העליון, ולפיה גם כאשר נסיבותיו האישיות של נאשם קשות וחריגות, צריכים שיקולים אלה לסגת מפני קדושת החיים שנפגעה, והצורך לייצר הרתעה לצד שיקולי גמול ראויים.

טיעוני ההגנה לעונש בתמצית -

ב"כ הנאשם, בשונה מעמדת המדינה, סבר כי יש לתת דגש ומשקל רב להמלצות שירות המבחן בפרשה זו **ולשיקולי שיקום**.

בטיעוניו הבהיר ב"כ הנאשם כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו ואין הוא טוען לכל רשלנות תורמת של הנהג המעורב.

ההגנה הבהירה באופן חד משמעי כי אין כל אשם מצד הנהג המעורב בפרשה זו, ואין כל טענה כזו מצידה.

הנאשם אינו זוכר את התאונה עצמה ואינו יודע מה גרם לו לסטות עם משאיתו לנתיב הנגדי.

הוא סובל עד היום מסייטי לילה בשל התאונה, ולא יודע את נפשו מרוב צער על המוות לו גרם באירוע זה.

הנאשם, בן 31, אשר שרת שירות צבאי מלא בצה"ל ביחידת שדה, אב לילד בן שנה וחצי, נורמטיבי לחלוטין, עמד להתחיל ללמוד לימודי הנדסאי ומצא עצמו לאחר התאונה קטוע רגל שמאל מעל לברך, עם רגל ימין מרוסקת, יושב נכה בכיסא גלגלים, כאשר לפניו עוד שנים ארוכות של שיקום גופני ונפשי.

בית המשפט התבקש משיקולי שיקום לחרוג לקולה מהענישה הנוהגת במקרים דומים בהם נגזרת ענישה הכוללת ריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח.

לשיטת ההגנה, המדובר במקרה ייחודי שאין בו כדי לייצר השלכות רוחב למקרים אחרים, שכן המדובר במי שנענש קשות משמיים בפציעות עצמיות ובנכות קשה לכל חייו כתוצאה מרשלנותו שלו, ואין הצדקה בנסיבות ייחודיות אלה להורות על שליחתו למאסר בפועל תחת תהליך שיקומי בליווי שירות המבחן לצד ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

גם הגנה תמכה עמדתה בפסיקה רלוונטית בה הוצגו מקרים חריגים בהם גם בית המשפט העליון (למרות ההלכה הנוהגת המקבעת מאסר בפועל כברירת המחדל בתיקים מסוג זה) אישר עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

הוגשו לעיוני מסמכים רפואיים של הנאשם, תמונות לאחר קטיעת הרגל שעבר, ומסמכים רפואיים המעידים על מצב בנו שחלה בדלקת קרום מח קשה אשר יצרה נכות התפתחותית קשה איתה מתמודדים במקביל הנאשם ואשתו.

דין בשאלת מתחם העונש ההולם -

בהתאם לסעיף 40ב' של חוק העונשין, תשל"ז-1977, **עקרון ההלימה** הוא המנחה לצורך קביעת מתחם העונש למקרה ספציפי.

בהתאם לעקרון זה קמה החובה לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

לשם מציאת אותו "יחס הולם" על בית המשפט להתחשב בחומרת העבירה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה **ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (הלכה למעשה - רף הרשלנות).

חומרת העבירה, הערך החברתי המוגן ומידת הפגיעה בו:

הערך החברתי המוגן בו פגע הנאשם במקרה זה הוא קדושת החיים וכן זכותו של הציבור לנוע בביטחון בדרכים מבלי שרשלנות נוהגים תסכן ביטחון זה או תפגע בזכות הבסיסית לחיים.

בנסיבות של פרשה זו **מידת הפגיעה בערך המוגן היא גבוהה וקשה.**

הנאשם הורשע בגרימת מוות ברשלנות של אדם במהלך תאונת דרכים, ובגרימת חבלות של ממש קשות לו עצמו.

עצם גרימת המוות במקרה זה לאדם ופציעותיו הקשות של הנאשם עצמו מציבים את רף הפגיעה בערך המוגן במיקום גבוה.

תוצאותיה הקשות מאד של תאונה זו נגרמו עקב סטיית הנאשם מנתיב נסיעתו לנתיב הנגדי עת נהג כלי רכב מסוכן מסוג משאית.

לפי עובדות כתב האישום המדובר בסטייה אלכסונית מתונה ועיקבית ברצף עד לשול הימני הנגדי של הדרך וזאת עד שתרחשה הפגיעה החזיתית עם המשאית שהגיעה ממול בעוד הנהג שבה מנסה לתמרן ולהימנע מהפגיעה שהתרחשה.

נכון כי אין המדובר בסיטואציה של יציאה לעקיפה מסוכנת או נהיגה במהירות מופרזת.

נכון שלא יוחסה לנאשם חריגה משעות העבודה המותרות, וגם לא נהיגה תחת השפעה של חומר משנה תודעה. נכון כי המדובר בסטייה מתונה ועקבית שמאלה ולא בפעולה חדה ומהירה, אך למרות כל המתואר לעיל, המדובר ברשלנות שקיים קושי (כפי שיוסבר להלן) להגדירה כ"רגעית", שכן המדובר בסטייה עקבית וארוכה לכל אורך הנתיב הנגדי עם משאית וזאת עד לשול הימני הנגדי שם התרחש המפגש הקטלני עם המשאית שהגיעה ממול.

ניתוח פסיקה רלוונטית לקביעת רף הרשלנות -

בעפ"ג 20491-10-16 סקיק נגד מדינת ישראל דן בית המשפט המחוזי בבאר-שבע באירוע בו נהג משאית סטה עם משאיתו לנתיב הנגדי למרות נוכחותו של רכב אחר בנתיב זה, פגע ברכב המעורב וגרם למותה של אישה ופציעת בנה ברכב זה.

בית המשפט המחוזי אישר את קביעת בית משפט קמא לפיה **רף הרשלנות בנסיבות אלה הוא בינוני עד גבוה.**

בעפ"ת 15041-07-18 עלי שלבי נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט המחוזי בנצרת את הדברים הבאים:

"כעולה מעובדות כתב האישום, המערער סטה, ללא כל סיבה סבירה, מנתיב נסיעתו אל הנתיב הנגדי; אך

אציין בהקשר זה, כי צדק המערער בטיעוניו ביחס לחציית קו הפרדה רצוף שכן, בצילומי הזירה כפי שאלה צורפו לדו"ח הבוחן, בין שני נתיבי הנסיעה, חוצץ קו הפרדה מקווקו ולא רצוף (כפי עובדות כתב האישום). ככל הנראה, המדובר הוא בסטייה שמקורה בהתנהגות לקויה מצד המערער אשר לא שת את לבו לתנועה בכביש והפר את "כלל הדרך". אמנם, אין המדובר בהפרה חמורה מאד שכללה חציית קו הפרדה לבן. כן, לא מדובר בעקיפה בדרך לא פנויה, או בהתרחשות שכללה נסיעה במהירות מופרזת מאד ו/או מעל המותר. יחד עם זאת, מדובר בסטייה לנתיב נסיעה נגדי בו קיימת תנועת כלי רכב, ואין להקל ראש בכך. אין לשלול, כי מדובר ברשלנות רגעית אשר גרמה לתוצאה קשה וטרגית. יש לציין כי בגזר הדין לא התייחס בית המשפט קמא לטענה כי מדובר היה בקו הפרדה רצוף ומשכך לא נתן לכך משקל לחומרא בעת גזירת הדין. בהינתן האמור, אף אין בטעם זה, כשלעצמו, להביא להפחתה בעונש, שעה שהוברר שאין המדובר בקו הפרדה רציף.

בהקשר של "רשלנות רגעית", יפים דברי בית המשפט המחוזי (ת"א) בע"פ 26904-04-14 מדינת ישראל נ' תומר זוהר (פורסם בנבו): "בתיקי התאונות ככלל וגרימת מוות ברשלנות ביניהם מדובר תמיד ברשלנות רגעית, שהרי אין מדובר במעשים מתוכננים. תאונות דרכים טיבן וטבען שהן נגרמות במשך שניות ספורות ולא מעבר לכך. כיוון שכך הביטוי רשלנות רגעית גם אם הוא נכון לענין מימד הזמן שמדובר בו, איננו תוחם את גבולותיה של היקף הרשלנות ואיננו מצביע על כך שמדובר ברשלנות קלה".

וביחס למתואר לעיל קובע בית המשפט המחוזי בנצרת כי בנסיבות המתוארות לעיל:

"בנסיבות העניין, נדמה כי רמת רשלנות של המערער הינה בדרגה בינונית ולא כפי קביעתו של בית המשפט קמא."

בעפ"ת 7626-07-17 (מחוזי ירושלים) חיים ביטון נגד מדינת ישראל נקבע:

"המערער סטה מנתיבו בעת שהדרך הפכה מתעקלת מבלי ששם לב, כשראשו היה מורכן מטה, במצב בו הכביש היה תקין ויבש והראות טובה. אין מדובר ברשלנות במדרג הנמוך, כטענת הסנגור, ולא בכדי קבע בית משפט קמא כי מדובר ברשלנות שהיתה ברמה בינונית עד גבוהה, והדגיש כי לא דובר בגורם פתאומי ומפתיע שנהג נתקל בו לפתע בדרכו ועליו להגיב במהירות, אלא בתוואי דרך מתעקל, שהינו חלק אינהרנטי מתנאי הדרך בה נסע והיה עליו לנהוג בתשומת לב. כמו כן, למערער היתה חובת זהירות מוגברת, שכן הוא נהג ברכב כבד בכביש בין עירוני, דו נתיבי, בעל מסלול אחד לכל כיוון וללא גדר הפרדה."

מניתוח הפסיקה לעיל עולה כי כאשר רכב סוטה מנתיב נסיעתו לנתיב הנגדי באופן בו לא ניתן הסבר הקשור בגורם זר מתערב לסטייה זו, וכאשר תנאי הדרך הם רגילים במובן כביש יבש ותקין, תנאי תאורה ומזג אוויר נאותים, וכאשר המדובר בכביש בין עירוני עם נתיב אחד בלבד לכל כיוון, הרי שרף הרשלנות לא יכול להיות נמוך והוא ייקבע כבינוני או בינוני גבוה.

בפרשה שבפני, אין חולק כי הנאשם לא יצא לעקיפה פרועה של רכב אחר, הוא לא חצה קו הפרדה רציף, לא יוחסה לו

נהיגה במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך, אך מנגד, הוא נהג בכביש בין עירוני מהיר בו נתיב אחד לכל כיוון, הוא עבר ללא כל סיבה לעומקו של הנתיב הנגדי עד שהגיע לשול הדרך הנגדית וזאת באור יום, בכביש תקין ויבש, ומבלי שהייתה כל סיבה שלא תלויה בו לסטייה מסוכנת זו, מה שגרם לאירוע התאונתי כולו. נהיגה זו הייתה עם משאית לגבי נהיגתה חובת זהירות מוגברת.

בנסיבות אלה, ובשכלול כלל הנתונים לעיל, אני קובע את רף הרשלנות

כבינוני בפרשה זו.

טווח הענישה הנוהג (מדיניות הענישה) בעבירה של גרם מוות ברשלנות (עם דגש על רשלנות ברף בינוני ונסיבות של סטייה מנתיב נסיעה) -

סקירת הפסיקה מלמדת, כי במקרים של נהיגה רשלנית על דובר ברף רשלנות נמוך מאד, נגזרו על נהגים עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות; למשל ע"פ 1319/09 **משה כהן נ' מדינת ישראל** (13.5.09), רע"פ 548/05 **מאירה לוין נ' מדינת ישראל** (19.1.06), רע"פ 4261/04 **יעקב פארין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט (3), 440, רע"פ 4732/02 **ענת סורפין-לביא נ' מדינת ישראל** (25.11.02).

במקרים של רשלנות חמורה יותר, נגזרו עונשי מאסר לתקופות ארוכות יותר: ע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** (10 חודשים); ע"פ (ת"א) 71933/06 **קלסבלד נ' מדינת ישראל**, במקרה זה נהרגו אם ובנה ונפצעו שלושה אחרים (13 חודשים); ע"פ 6358/10 **קבהא נ' מדינת ישראל**, נהרגו שניים ונפצעו ששה (15 חודשים).

בע"פ 10152/17 **מדינת ישראל נ' ראמי ח'טיב** (10.5.18), במסגרתו הוחמר עונשו של המשיב והועמד על 15 חודשי מאסר חלף 9 חודשים, כך נקבע בסעיף 23 לפסק הדין:

"ניתן למצוא בפסיקה מנעד רחב למדי של עונשים במקרים של נהיגה רשלנית, בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי, בייחוד כנגזרת של רמת הרשלנות המיוחסת לנאשם והתוצאות שנגרמו בעטייה. עם זאת, ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה בעבירות כגון אלה. כך למשל, ברע"פ 4581/14 **סיסו נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.7.2014) דחה בית משפט זה בקשת רשות ערעור שהגישה מי שהורשעה בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שאיבדה שליטה ברכבה וגרמה לתאונה בה נהרגו שניים ונפצעו נוספים והושתו עליה 18 חודשי מאסר בפועל (מתחם הענישה הועמד באותו מקרה על 24-6 חודשי מאסר). בעפ"ת (מרכז) 3370-12-11 **חן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28.2.2012) נדחה ערעורו של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שלא ציית לתמרורים וגרם למותה של הולכת רגל במעבר חצייה, ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל. ברוח דומה, בעפ"ת (מרכז) 54913-03-14 **עאסי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23.9.2014) נדחה ערעורו (על רכיב המאסר) של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שחצה צומת ברמזור אדום והביא למותו של אדם והושתו עליו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל (כאשר מתחם הענישה הועמד על 31-12 חודשי מאסר)".

בגמ"ר (ירושלים) 8899-10-15 מד"י נגד ביטון, באירוע של סטייה מנתיב וגרימת מוות ברשלנות של נהגת, רף רשלנות בינוני- גבוהה, **נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 חודשים ל-18 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט המחוזי בירושלים בערעור (**עפ"ת 7626-07-17**) מאשר את הרף הרשלנות ומקבע את עונש המאסר על 12 חודשים בפועל. תוך שלא התערב בקביעת המתחם.

בעפ"ת 15041-07-18 (מחוזי נצרת) עלי שלבי נגד מדינת ישראל, לאחר שמקבע בית המשפט המחוזי באירוע של סטייה מנתיב את רף הרשלנות כבינוני, נאמר:

"בהתחשב בקביעה זו אשר לדרגת רשלנותו של המערער, ככזו שאינה מתיישבת עם רשלנות נמוכה, אך גם איננה בינונית גבוהה, כפי שנקבע, מתחם העונש אותו קבע בית המשפט קמא, הוא מחמיר יתר על המידה וראוי היה להעמידו על בין 7 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל. בהתאמה מתחם העונש ההולם ברכיב הפסילה בפועל צריך לעמוד על 7 עד 14 שנות פסילה."

(אדגיש כי מתחם זה נקבע ביחס לנהג משאית לו חובת זהירות מוגברת, ובמקרה זה גם כן נגרם מותו של אדם אחד ללא פציעה עצמית קשה מאד של הנאשם עצמו).

יוצא כי מתחמי הענישה הנוהגים ביחס לרף רשלנות בינונית בעבירות של גרם מוות ברשלנות (עם דגש לצורך קביעת המתחם על מקרים של סטייה מנתיב), נעים בין 7 חודשי מאסר ועד ל- 20 חודשי מאסר בפועל.

מתחמי הפסילה בפועל נעים בין 7 שנות פסילה ועד 14 שנות פסילה בפועל.

בהינתן שרשלנות הנאשם במקרה זה הובילה למותו של אדם ולפציעתו הקשה מאד של הנאשם עצמו, ובהינתן שרף הרשלנות הוגדר על ידי כבינוני, ולאחר שסקרתי את הפסיקה לעיל, את הפסיקה שהציגו הצדדים בטיעוניהם, ובחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, ובהינתן שתקופת המאסר ביחס לעבירה שביצע הנאשם נקבעה כמינימום בחוק בין 6 חודשי מאסר (שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות) ועד ל-36 חודשי מאסר כעונש מכסימום, **אני קובע את מתחם עונש המאסר המתאים למקרה זה ככזה אשר ינוע בין 7 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר בפועל.**

אני קובע את מתחם עונש הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה בין 7 ועד 14 שנות פסילה בפועל. (בדומה לפרשת שלבי לעיל)

אדגיש כי גבולות המתחם אותו קבעתי לעיל אינם מושפעים מהסדר הטיעון שהציגו הצדדים שכן בפרשה זו לא הגיעו הצדדים לסיכום על מתחם ברור עם ריצפת ענישה וכל שהציגו הצדדים היא "מגבלת תקרה" שהציבה המדינה לעונש המאסר לו תטען מצידה מבלי שנזקקו הצדדים להגדרת מתחם ברור ומוסכם.

המדינה בטיעוניה הסכימה כי הנסיבות מתאימות לתחתיתו של המתחם הראוי, ולשיטתה מתחם זה נע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר.

ביחס למתחם הפסילה, אין הסדר הטיעון מגביל מי מהצדדים ברכיב זה, ולכן המתחם אליו הגעתי לעיל : 7 עד 14 שנות פסילה בפועל יהיה גם המתחם לפרשה זו לאחר שהוצג הסדר הטיעון.

דיון בשאלת העונש הראוי לאחר קביעת מתחם העונש ההולם -

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה עצמה:

שאלת לקיחת האחריות ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם -

הן בדבריו הישירים של הנאשם לבית המשפט ולמשפחת המנוח, דברים שנכתבו על ידו והוגשו לבית המשפט, והן במפגשי הנאשם עם שירות המבחן למבוגרים, הביע הנאשם צער עמוק ויגון ביחס למוות אותו גרם ברשלנותו הבלעדית.

לקיחת האחריות של הנאשם בפרשה זו אינה מן הפה אל החוץ, אלא לקיחת אחריות כנה ומלאה.

נתון זה יפעל בהתאם לחוק לזכות הנאשם.

עבר תעבורתי/פלילי-

הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין, נעדר כל עבר פלילי מכל סוג.

מבחינה תעבורתית הוא אחז ברישיון נהיגה משנת 2010, החל כנהג מקצועי צבאי בצה"ל ובמהלך השנים רכש ידע וניסיון בנהיגת כלי רכב כבדים ובכלל זה הובלת חומרים מסוכנים.

לכל אורך 13 שנות נהיגתו המקצועית צבר הנאשם 8 עבירות קנס, הוא מעולם לא זומן כנאשם לבית משפט לתעבורה ולא גרם מעולם לתאונה אחרת.

עברו התעבורתי של הנאשם כנהג מקצועי אינו מכביד, וגם נתון זה יילקח לזכות הנאשם.

נסיבות אישיות של הנאשם ותסקיר שירות המבחן למבוגרים -

ביחס לנאשם בפרשה זו התקבל תסקיר עומק של שירות המבחן למבוגרים.

מתסקיר זה עולה תמונת המצב הבאה המתארת כיצד הנאשם עולה לארץ מאתיופיה, עובר חבלי קליטה קשים ומצוקה כלכלית, מצליח לסיים תיכון עם בגרות מלאה, משרת שירות צבאי איכותי כנהג ביחידת שדה קרבית, עובר הכשרת נהיגה לרכב כבד ב"אזרחות", מקים משפחה למופת ועומד להתחיל ללמוד לימודי הנדסאי. ואז, בבקר טראגי אחד, כל חייו משתנים ברגע עת גורם הוא במספר שניות של רשלנות למוות של אדם אחר ובמקביל גורם לעצמו נכות קשה, קטיעה של רגלו השמאלית, ריסוק מוחלט של רגלו הימנית, והכל עד להותרתו בכיסא גלגלים ליתרת חייו ללא עבודתו הקודמת,

ללא תחילת לימודים, ועם מצב נפשי שצוין עם מאפיינים אבדניים.

שירות המבחן מתאר בתסקיר עומק את השיקום הארוך שעבר, עובר ועוד צפוי לעבור הנאשם כתוצאה ממצבו הגופני והנפשי. השירות מתאר את ייסורי הנפש שעובר הנאשם בשל המוות לו גרם ובשל הצער והאסון שיצר במשפחת המנוח.

הנאשם מאס בחייו שלו עצמו (לפחות בתחילת שיקומו), ורק תמיכתה הבלתי פוסקת של אשתו וחוסר הסכמתה לעזוב אותו במצבו, לצד לידת בנו, הם שהחלו ליצר מצב של שיקום הנאשם.

במקביל למתואר לעיל, בנו בן השנה וחצי של הנאשם סובל מפגם גנטי נדיר שמחייב טיפול מיוחד, ובנוסף למצב זה, חלה בנו בדלקת קרום המוח שהובילה לדימומים מוחיים קשים ולפגיעה קשה ביכולת ההתפתחות שלו (הוצגו מסמכים רפואיים תומכים).

במצב המתואר לעיל, מעבר להתמודדות הנפשית עם האסון לו גרם, ומעבר להתמודדות עם הנכות האישית הקשה שלו (נכה בכיסא גלגלים שעבר קטיעת רגל), נאלצים הנאשם ואשתו להתמודד עם הטיפול במצבו הרפואי הקשה של בנו.

הנאשם נותר ללא עבודה, חי מקצבת נכות, נאלץ לעבור לדירה אחרת המותאמת לנכותו הקשה, ועד היום זקוק לשיקום גופני ולתמיכה נפשית.

שירות המבחן התרשם כי **"בכפוף לטיפול מתאים שיסיע לו בעיבוד הטראומה שחווה, קיים סיכוי שיקומי גבוה לצד יכולת להמשך תפקוד נורמטיבי"**

"התרשמותנו כי ההליך הפלילי משמעותי ומרתיע וכי הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד נמוך ביותר"

משמעות הדבר היא, כי לאחר ניתוח נסיבות חייו של הנאשם, אופיו ועמדתו ביחס לעבירה לה גרם, סבור שירות המבחן כי פוטנציאל הסיכון מאדם זה נמוך מאד לביצוע עבירה דומה בעתיד, ומנגד קיים פוטנציאל שיקומי גבוה, ככל שיקבל הנאשם את הטיפול המתאים.

עמדת משפחת המנוח -

לא בכל יום פוגש בית המשפט משפחה שעברה אסון כה כבד אשר לה תעצומות נפש ואצילות אנושית כפי שנוכחתי במקרה זה.

שתי בנותיו של לב נודלמן ז"ל בחרו להעיד בשלב הטיעונים לעונש בפני.

הגב' אולגה והגב' טטיאנה תיארו בבית המשפט את עליית משפחתם לארץ מסיביר, את קשיי הקליטה שלהם בארץ ואת החלטת אביהן ז"ל לפרנס את המשפחה מעבודה קשה ויומיומית כנהג משאית.

בנותיו של המנוח תיארו את אהבת אביהן למשפחתו אך גם למשאית שהפכה ממש בית עבורו.

הוא היה יוצא לעבודה מוקדם מאד בבקר ולא פעם נותר לישון במשאית כדי להמשיך ולפרנס את ביתו.

המנוח תואר כאדם טוב ואוהב, שגם ביומו האחרון לפני שהלך לעולמו, הדגיש בפני בנותיו כי לא היה אשם בתאונה ולא הוא שגרם לה.

חשוב היה לבנות המנוח לדעת שזה אכן המצב, וכפי שהבהרתי להן בדיון בפני באולם, וכפי שהסכים גם לטעון הנאשם עצמו וב"כ הנאשם, אין למר לב נודלמן כל אחריות בתאונה זו, הוא לא אשם בדבר, שכן התאונה נגרמה באופן בלעדי בשל אחריות הנאשם.

ככל שקביעה זו נותנת שקט ומנוח מסוים למשפחתו של מר לב נודלמן ז"ל, הרי שאני קובע זאת באופן מפורש.

באצילות נפש הבהירו בנותיו של המנוח כי הן מבינות שלא הייתה לנאשם כל כוונה לפגוע באביהן, והן יקבלו בהבנה כל עונש עליו יחליט בית המשפט ללא כל כעס וללא כל רגשות נקם.

האמפטיה ותפילת אחת מבנות הנאשם לשלומן של הנאשם במקרה זה, עוררה התרגשות רבה באולם המשפט כאשר תיארה זאת והפגינה בכך חמלה אנושית שאינה מובנת מאליה.

שקלול כל הנתונים שאינם קשורים בביצוע העבירה עצמה לענישה הראויה ביחס למתחם העונש אשר נקבע על ידי -

לא אחת נקבע, כי, ככלל, העונש הראוי למי שגרם למותו של אחר בשל רשלנות שבנהיגה, הוא מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריא (ראה - למשל: רע"פ 2955/12 פלונית נ' מדינת ישראל (26.6.12)) וכי, **השתת מאסר לריצוי בעבודות שירות הוא חריג**. קדושת החיים והצורך להילחם בתאונות דרכים מחייבים ענישה מחמירה גם כאשר עסקינן באנשים נורמטיביים שכן לא אחת אנשים כאלה מוצאים עצמם מעורבים בתאונות דרכים קטלניות. יפים לעניין זה דברים שנאמרו ברע"פ 548/05 לויין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.1.2006), והפסיקה המאוזכרת שם:

"כל עוד בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים (ותאונות אחרות), דינם של המורשעים בעבירות אלה- מן הסתם- הם אנשים מן הישוב, מה שקרוי נורמטיביים, אלא שנמצא לבתי משפט לנסות להרתיע את הנוהגים בכביש מעבירות על-ידי המודעות כי אם יתרשלו ויפגעו בזולת, דינם מאסר. נוכח ההפקרות המרובה בכבישים, קיפודם של חיי אדם, השבר הנורא שאין לו מרפא ואיחוי הפוקד את משפחות הקורבנות, ותחושת האין אונים החברתית אל מול המס שגובות תאונות הדרכים מחברה שאינה חסרה קורבנות בטרור ובקרב, מבקשים גם בתי המשפט לתרום תרומה צנועה בדמות גזרי הדין המחמירים" (ראו גם: רע"פ 783/07 עתאבה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.9.2007); רע"פ 8992/14 רפאל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.1.2015)).

ברע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09), נקבעו שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה בעבירות מעין אלו של תאונות דרכים קטלניות, תוך נהיגה רשלנית:

"האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל

כבעירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם על-ידי אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות" (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.11.2009); ראו גם: רע"פ 2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2014); ע"פ 4300/09 בן רובי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.5.2009)).

יוצא כי, אמת המידה העיקרית בעבירה זו, היא דרגת הרשלנות וכי בדיון על העונש הראוי **לאחר קביעת המתחם**, יש ליתן משקל מועט לנסיבות האישיות, הן בשל עקרון קדושת החיים ושיקולי ההרתעה, והן בשל אופייה המיוחד של העבירה וביצועה השכיח על ידי אנשים נורמטיביים. קרי, הכלל הוא מאסר לריצוי בפועל וחריגה מהכלל תעשה במקרים חריגים בהם מדובר ברשלנות נמוכה או (או בשילוב) כאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן המצדיקות עונש מקל יותר (לצד שיקולי שיקום).

כפי שקבעתי לעיל, מתחם עונש המאסר נע בפרשה זו בין 7 חודשי מאסר ועד ל- 20 חודשי מאסר.

המדינה בטיעוניה הסכימה כי נסיבות המקרה, לקיחת האחריות המלאה של הנאשם, פציעתו הקשה מאד של הנאשם עצמו, היעדר עבר תעבורתי מכביד ועמדת שירות המבחן למבוגרים להיעדר מסוכנות עתידית, מצדיקים את חלקו הנמוך של המתחם (אותו הגדירה המדינה כמתחיל ב-12 חודשי מאסר).

אני מסכים עם עמדת המדינה כי כלל השיקולים לעיל מצדיקים לאחר קביעת המתחם את גזירת העונש בחלקו הנמוך של המתחם. יחד עם זאת, המתחם שנקבע על ידי מתחיל ב-7 חודשי מאסר.

נשאלת השאלה האם בנסיבות הספציפיות של מקרה זה, נכון וצודק יהיה לגזור על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל.

בהתאם לחוק (תיקון 113 של חוק העונשין, תשל"ז-1977) שיקולי שיקום מאפשרים ואף מצדיקים חריגה מחלקו הנמוך של המתחם ככל שבית המשפט סבור כי קיים פוטנציאל שיקומי ממשי לנאשם וזה יושפע לרעה משלחתו למאסר בפועל.

עמדת שירות המבחן בתסקיר העומק שהגיש הינה חד משמעית ונשענת על הערכה ובדיקה מקצועית של הנאשם.

שירות המבחן קובע בתסקירו: **"אנו סבורים כי מאסר בפועל יפגע משמעותית באלון ובמשפחתו ובשיקומו הפיזי והנפשי וכן בחזרה להליך הטיפולי"**.

המדובר באמירה מפורשת של שירות המבחן אשר ממליץ במקרה זה על ענישה הכוללת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן למשך שנה במהלכה ישולב הנאשם בפעילות של קבוצה יעודית לעבריינות תעבורה בפיקוח "עלה נגב", קבוצה לטיפול בעבריינות הקשורה בגרימת מוות בתאונה.

אני סבור כי שקלול כל הנתונים שאינם קשורים בביצוע העבירה עצמה יחד עם שיקולי שיקום שרלוונטים מאד לנאשם זה, מצדיקים תמהיל ענישה ייחודי בעל אופי שיקומי במקרה זה.

למרות שמצאתי כי מתאימה ענישה בחלקו הנמוך של המתחם (כפי שסברה המדינה רק ביחס למתחם אחר), אני מחליט כי הנאשם ירצה תקופה ארוכה יותר של מאסר מחלקו הנמוך של המתחם, אך מאסר זה ירוצה על ידו בדרך של עבודות שירות וזאת משיקולי שיקום כפי שהמליץ שירות המבחן למבוגרים ולאחר שנמצא מצב של היעדר מסוכנות מנאשם זה.

אני מחליט כי תקופת המאסר שירצה הנאשם בפרשה זו תהיה של 9 חודשים בדרך של עבודות שירות.

אדגיש כי אין בענישה לעיל משום חריגה מהכלל הנוהג לו הנני מודע היטב ולפיו עונש המאסר בפועל יהיה עונש ברירת המחדל בעבירה של גרימת מוות ברשלנות גם כאשר הרשלנות נמוכה וגם כאשר מתקיימות נסיבות אישיות מורכבות.

ההחלטה בפרשה ייחודית זו הינה חריג לכלל הנוהג, והיא ייחודית למקרה ספציפי זה בו התקבצו נתונים המצדיקים ענישה בחלקו הנמוך של המתחם, לצד המלצה חד משמעית של שירות המבחן לענישה שיקומית בשל נכותו הקשה של הנאשם (גופנית ונפשית) שנגרמה לו בתאונה לה הוא עצמו גרם.

שילוב ייחודי זה, הוא אשר מוביל לתוצאה לעיל, ואין המדובר בשינוי ממדיניות הענישה כפי שהגדיר בהלכה ברורה בית המשפט העליון.

ביחס לרכיב הפסילה בפועל, אני סבור כי נכון גם כאן חלקו הנמוך של המתחם מאותם השיקולים, אך גם ברכיב ענישה זה יש לתת את הדעת למצבו האישי הקשה מאד של הנאשם שהפך כתוצאה מהתאונה לה גרם לנכה בכיסא גלגלים ליתרת חייו (והנאשם אדם צעיר בן 31).

בנסיבות המתוארות לעיל, אני מחליט גם ברכיב ענישה זה לייצר ענישה ייחודית שתתאים למצבו האינדיבידואלי של נאשם זה:

אני קובע כי תחת 7 שנות פסילת רישיון, ירצה הנאשם 10 שנות פסילה, ובתום שנת פסילה ראשונה שתחול באופן מלא על כל דרגות הרישיון, תסוג פסילת הנאשם כך שיתרת הפסילה לא תחול על נהיגת רכב ייעודי המותאם לנכה קטע רגל אותו יוכל הנאשם לנהוג אם יקבל רכב מותאם ממדינת ישראל במצבו. הנני מדגיש כי פסילת הנאשם תמשיך לחול על כל דרגות הרישיון וכל סוגי הרכב בישראל למעט רכב נכה מותאם ייעודי לנאשם בו יוכל לנהוג לאחר תום שנת פסילתו הראשונה.

מהפסילה בפועל לא יקוזזו פסילות קודמות שריצה הנאשם בפרשה זו אם ריצה כאלה.

בנוסף, ייגזרו על הנאשם עונשים של מאסר מותנה, פסילה מותנית, והוא יהיה תחת צו מבחן של שירות המבחן למבוגרים למשך שנה אחת, במהלכה יפוקח וייקח חלק פעיל בקבוצה ייעודית לעבריינות תעבורה בניהול "עלה נגב".

ביחס לתשלום פיצויי לאלמנת המנוח:

גם המדינה התייחסה בטיעוניה לעונש למצב בו משפחת המנוח מפוצה מכח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים

ולמעשה תשלום הפיצוי על ידי הנאשם לא מהווה את הפיצוי הממשי אלא יותר אקט סמלי שמחליף את הקנס בפרשה זו ומהווה סוג של הכרה נוספת באחריותו למשפחת המנוח.

הנאשם חי כרגע מקצבת נכות ומצבו הכלכלי רחוק מלהיות תקין.

למרות זאת, אני קובע כי הנאשם ישלם לאלמנת המנוח פיצוי של 5000 ₪ ומבהיר כי אין בסכום זה כדי לשקף את עוצמת הכאב והאסון שיצר הנאשם במשפחת המנוח.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. תוך 180 יום מהיום ישלם הנאשם לאלמנת המנוח סך של 5000 ₪. הפרקליטות תעביר למזכירות בית המשפט את פרטיה של המפוצה ומספר חשבון הבנק שלה אליו תעביר המזכירות את סכום הפיצוי.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 10 שנים.

פסילתו של הנאשם תימנה מהיום ללא צורך בהפקדת רישיון נוספת.

בתום שנה אחת מהיום, תסווג הפסילה כך שלא תחול על נהיגת רכב נכה מותאם ככל שיקבל הנאשם רכב כזה ממדינת ישראל לניידות בסיסית כקטוע רגל הסובל מנכות צמיתה.

בית המשפט מבהיר כי כל נהיגה של הנאשם בתום שנה מהיום, ברכב אחר זולת רכבו היעודי וייחודי כנכה, תחשב כנהיגה בזמן פסילה.

ג. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ד. הנני גוזר על הנאשם 9 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה

של נהיגה בזמן פסילה או גרימת תאונה בה מצא את מותו אדם והכל תוך 3 שנים מהיום.

ה. גוזר על הנאשם 9 חודשי מאסר אותם ירצה הנאשם בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות במשרדי הממונה על עבודות שירות הצמודים לכלא באר-שבע ביום 17.7.22 בשעה 08:30 ויבצע את עבודות השירות במסגרת "יד שרה" כפי שהגדיר הממונה על עבודות שירות בחוות דעתו.

ו. קובע כי הנאשם יהיה תחת צו מבחן של שירות המבחן למבוגרים למשך שנה אחת. במהלך שנה זו ייקח הנאשם חלק בכל פעילות שיקומית שיגדיר עבורו שירות המבחן למבוגרים עם דגש על השתתפות בפעילות הייעודית של "עלה נגב" לעבריינות תעבורה. תשומת לב שירות המבחן לעובדה כי הנאשם יבצע במקביל מאסר בדרך של עבודות שירות ותידרש גמישות של פעילות זו מול חובתו לרצות את מאסרו.

עותק מפרוטוקול זה יועבר לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ל' סיוון תשפ"ב, 29 יוני 2022, בנוכחות הצדדים.